

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu.....	8
3.5	Řízení mateřské školy.....	9
3.6	Personální a pedagogické zajištění	10
3.7	Spoluúčast rodičů.....	11
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	12
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	12
4	Organizace vzdělávání.....	13
5	Charakteristika vzdělávacího programu	16
5.1	Zaměření školy	16
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	16
5.3	Metody a formy vzdělávání	16
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	17
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	18
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	18
6	Vzdělávací obsah.....	20
6.1	Integrované bloky	20
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	44
6.3	Dílčí projekty a programy.....	44
7	Systém evaluace.....	45

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Sluníčkové cesty za poznáním

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Velký Borek, okres Mělník, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Školní 226, Velký Borek, 27731

KONTAKTY:

e-mail: ms.vborek@seznam.cz,

web: www.msvborek.cz

tel. 739572071

REDIZO: 600047075

IČO: 71002821

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Pavla Tučková

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: ředitelka ve spolupráci s ostatními zaměstnanci školy

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Velký Borek

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Vrutická 20, 277 31 Velký Borek

KONTAKTY:

www.velkyborek.cz

e-mail: podatelna@velkyborek.cz

starosta@velkyborek.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1.9.2021 – 31.8.2024

ČÍSLO JEDNACÍ: čj. 72/2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 27. 8. 2021

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 31. 8. 2021

.....

ředitel školy

Mgr. Pavla Tučková

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 40

Počet tříd: 2

Počet pracovníků: 8

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

MŠ se nachází v obci Velký Borek, přibližně 3 km od města Mělník (na trase Mělník – Mladá Boleslav). Velký Borek je klidná obec, která se nachází v blízkosti rozlehlých lesů a luk, které jsou cílem našich procházek a výletů.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Budova mateřské školy je pavilonového typu (2 pavilony) s bezbariérovým vstupem. V prvním pavilonu se nachází mateřská škola, ve druhém je školní kuchyň a jídelna, která poskytuje stravování místní ZŠ a ostatním obyvatelům obce. Oba pavilony jsou spojeny spojovací chodbou, která je využívána pro dovoz stravy z naší kuchyně.

Objekt je obklopen prostornou školní zahradou s dostatkem zeleně a hracích prvků. Vybavení zahrady je přizpůsobeno k pohybovým aktivitám a hrám dětí. Zahrada tvoří nedílnou součást environmentálního vzdělávání dětí. Celý objekt je oplocen.

Škola byla otevřena ve školním roce 1987/1988. Původně se jednalo o školu jednotřídní, po úpravách vnitřních prostor se stala školou dvoutřídní.

Dopravní dostupnost školy:

Dostupnost do mateřské školy je velice dobrá, parkování je přímo u mateřské školy. Děti i rodiče mohou využívat i hromadných dopravních prostředků – autobus, vlak; zastávky jsou v dochozí

vzdálenosti od MŠ. Do školy mohou děti jezdit i na kolech, v objektu jsou instalovány stojany na kola.

Informace z historie školy:

Mateřská škola ve Velkém Borku vznikla v roce 1947 (dle kroniky – Zemská školní rada v Praze výnosem ze dne 28.2.1947 schválila zřízení a otevření veřejné mateřské školy ve Velkém Borku pro děti ve věku od 3 do 6 let). Ve školním roce 1987/1988 byla otevřena nová modernější budova MŠ, kde sídlí dodnes.

Od 1.1.2003 je mateřská škola zařazena jako příspěvková organizace.

Průběžně se škola modernizuje, tím se zlepšují podmínky pro vzdělávání dětí a práci zaměstnanců.

V roce 2006 se škola postupně začala modernizovat a rekonstruovat, skoro každý rok byla provedena úprava nebo výměna starého zařízení za nové modernější a funkčnější. (2006 - plynové topení, 2010 - kompletní rekonstrukce dětského WC a umývárny, 2011 - výměna oken ve spojovací chodbě, roční obměna vnitřního vybavení – stoly, židličky, skříně, rekonstrukce školní jídelny v roce 2016, úpravy ve školní kuchyni v roce 2018, 2020)

V roce 2013 došlo k úpravám vnitřních prostor – vybudování druhé šatny, umývárny a WC pro děti a tím se škola stala školou dvoutřídní.

V roce 2015 byla provedena celková rekonstrukce školy – zateplení, výměna oken, oprava střechy.

V roce 2018 byla instalován systém řízeného větrání MŠ - tzv. rekuperace.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Obě třídy splňují normy pro povolený počet dětí na třídě do stanovené kapacity školy. Ve třídách se nachází hrací koutky, které děti vyzývají k nejrůznějším skupinovým i samostatným hrám. Ve škole je instalována rekuperace, která řídí řízené větrání. Dětský nábytek – stoly, židličky, zdravotně hygienické zařízení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům. Děti jsou usazovány ke stolečkům dle výšky ne dle věku. Lůžka pro odpočinek dětí jsou hygienicky nezávadné, jsou omyvatelné, bezpečné a estetické. Vybavení hračkami, náčiním a pomůckami je dostatečné, odpovídá věkovým zvláštnostem a počtu dětí, je průběžně obměňováno, doplňováno. Pedagogové využívají tyto pomůcky a průběžně je doplňují i o vlastnoručně vyrobené. Většina hraček a pomůcek je umístěna tak, aby si je děti mohly samostatně brát ke svým hrám. Dobře na ně vidí, vyznačí se v jejich uložení a znají pravidla pro jejich používání. Skříňky a police jsou přizpůsobeny výšce dětí. Dětské práce tvoří nedílnou součást výzdoby mateřské školy, jsou přístupné dětem i jejich rodičům. Výstavky prací jsou organizovány v šatnách dětí i v jejich třídách. Používají se na výzdobu oken, školní jídelny i zahrady. Zahrada navazuje na budovu mateřské školy. Na zahradě se nachází velké multifunkční hřiště, travnatá plocha. Prostory umožňují dětem mnoho pohybové i další aktivity. Celé prostory školy splňují bezpečnostní a hygienické normy: pravidelný úklid, řízené větrání včetně sledování teplot a vlhkosti vzduchu, venkovní žaluzie, dostatečné osvětlení, v dosahu dětí nejsou žádné alergizující a jedovaté látky a rostliny.

Návrhy na zlepšování podmínek pro vzdělávání jsou projednávány každoročně se zřizovatelem. Každoročně je zřizovateli předkládán plán oprav a údržby, kde jsou přesně popsány a aktualizovány naše požadavky. Tento plán je vždy sestavován na období 3-5 let.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Skladba jídelníčků je pestrá a je dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů. Děti mají dostatek tekutin po celý den, paní učitelky kontrolují pitný režim dětí. Každé dítě má možnost jíst svým vlastním tempem. Upřednostňujeme samoobsluhu při přesnídávce a odpolední svačině. Denní rytmus a řád je pravidelný a současně dostatečně flexibilní, umožňuje přizpůsobovat organizaci činností v průběhu dne potřebám aktuální situací. Reaguje na neplánované události mateřské školy i rodiny. Pobyt venku je organizován denně a dostatečně dlouho, dle aktuálních povětrnostních podmínek a dle kvality ovzduší. Samozřejmostí je dostatečný volný pohyb dětí při pobytu venku (na zahradě, při vycházkách) i v interiéru školy. Denně je zařazováno zdravotní cvičení dětí, využíváme i prvky z jógy. Spánek a odpočinek dětí je přizpůsoben individuálním potřebám dětí. Paní učitelky nenutí děti ke spánku na lůžku. Pro děti s nižší potřebou spánku je nabízena klidová činnost. Předškolní děti se po krátkém odpočinku věnují

klidové aktivitě, případně je pro ně připraven program podporující rozvoj dovedností a schopností k bezproblémovému nástupu k základnímu vzdělávání. Všechny učitelky se chovají dle zásad zdravého životního stylu, tím poskytují dětem přirozený vzor.

V průběhu dne se děti pohybují ve své třídě, skupiny dětí zařazené do stejné třídy se mohou měnit ve třídách při cvičení, přesnídávce a dle domluvy učitelek.

3.3 Psychosociální podmínky

Ve vzájemných vztazích panuje klid a důvěra. Je respektována svoboda a volnost dětí, i když je podřízena stanovenému řádu a organizaci. Celý kolektiv zaměstnanců vytváří v mateřské škole pohodovou atmosféru. Adaptace dětí je individuálně přizpůsobena jejich potřebám, mají možnost se postupně adaptovat na nové prostředí. Nejdůležitějším úkolem každé učitelky je respektování potřeb dětí. Snažíme se o motivující, přívětivý, aktivizující přístup vedení dětí. Všechny činnosti jsou přizpůsobeny tempu dětí – v ničem se nespěchá, děti nejsou neúměrně zatěžovány spěchem. Děti mají rovnocenné postavení, ke všem je přístupováno stejně bez předsudků. Děti nesmějí být zesměšňovány, podceňovány – naopak klademe velký důraz na kladné a motivující hodnocení dětí (největší význam pro děti je pochvala). Děti se podílejí na vytváření pravidel třídy (kytičková pravidla – velká třída, obrázková pravidla – malá třída), tyto pravidla dávají dětem potřebný řád a podporují děti ve svobodném rozhodování. Paní učitelky dávají dětem jasné a srozumitelné pokyny, mezi dětmi je podporováno kamarádství a kolektivní sounáležitost. Většina dětí je zpravidla ve své třídě ráda. Pedagogické vedení dětí je podporující, vstřícné, pozitivní, tak aby dítě vyzývalo k aktivní účasti na vzdělávání. Děti nejsou manipulovány ani zbytečně organizovány, časové prostory jsou minimalizovány. Není podporována nezdravá soutěživost. Podporujeme samostatnost, samostatné rozhodování dětí, vedeme děti i k sebehodnocení a hodnocení práce druhých. Vzdělávací nabídka odpovídá rozumovým schopnostem předškolních dětí, je přiměřeně náročná, dítěti přirozená a blízká. Učitelky podporují děti v samostatných pokusech při všech činnostech, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje projevy a výkony dětí, reaguje na ně pozitivním hodnocením, nepřipustné je jakékoli negativní hodnocení a slovní komentáře. Vzájemné vztahy v naší mateřské škole jsou ohleduplné, tolerantní. Mezi dětmi a zaměstnanci panuje důvěrná atmosféra a vzájemně se podporují. Celý kolektiv zaměstnanců vytváří pohodovou atmosféru v mateřské škole. Učitel podporuje neformální vztahy dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním chováním, tímto se snažíme předcházet sociálně patologickému chování dětí (např. šikana, diskriminace, xenofobie).

3.4 Organizace chodu

Denní program je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti a potřeby dětí. Preventivní pohybové aktivity dětí jsou zařazovány každý den – ranní cvičení. Paní učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, hrají si s nimi, pokud to vyplývá z přirozené aktivity. Zbytečně dětem nezasahují do hry, podněcují děti, nabízejí činnosti. Dětem je zajištěno potřebné zázemí, klid,

bezpečí i soukromí při hrách a činnostech. Pro každé nově nastupující dítě je vytvořen individuální adaptační program, tento program je vždy konzultován s rodiči dětí. Adaptační program se může uplatnit i u dětí, které již chodily do školy. Spontánní i řízené činnosti jsou v denním programu vyvážené, jsou vzájemně provázané. Pro spontánní hru je vytvořen dostatek prostoru i času, děti mohou hru dokončit nebo v ní pokračovat později (odpoledne, druhý den atd.), mají prostor pro malou výstavu své hry, stavby. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě při všech aktivitách, podporujeme experimentování především ve výtvarných a pracovních činnostech. Při aktivitách a činnostech děti pracují svým tempem, zapojují se do organizace činností. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost výběru práce v malé nebo větší skupince. Děti mají možnost neúčastnit se některých činností a odpočinout si v hracím koutku, je dbáno na osobní soukromí dětí. Při osobní hygieně mají děti možnost soukromí – být samy na toaletě. Při plánování činností vychází všechny paní učitelky z potřeb a zájmů dítěte a individuálních zvláštností jednotlivých dětí. Jsou respektovány jejich možnosti, celková vyspělost. Pro realizaci činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky – dle našich možností, pomůcky a materiál musí být připravován na činnost vždy s předstihem. Počet dětí ve třídě není překračován, spojování dětí je organizováno pouze ve výjimečných případech.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou stanoveny v jejich pracovních náplních. Informační systém školy je funkční. Vnitřní informační systém je postaven na denním kontaktu se zaměstnanci, provozních poradách, pedagogických radách, neformálních schůzkách. Škola má vytvořeny webové stránky, pravidelně informuje v místním časopise. Ředitelka motivuje a podporuje tým zaměstnanců a jde jim příkladem jak v chování, tak i v iniciativě, aktivitě a v nových náparech. Aktivně je zapojuje do plánování všech činností mateřské školy. Ředitelka využívá hospitací u pedagogů a kontrolní činnosti u provozních zaměstnanců k vyhodnocování jejich práce. Podporuje vzájemnou spolupráci všech zaměstnanců, případné neshody řeší v klidu, vzájemnou domluvou. Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. Konzultace pro rodiče jsou organizovány pravidelně 2x ročně. Rodiče mají možnost konzultací a osobního setkání kdykoli po vzájemné domluvě. Plánování pedagogické práce a chodu školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. Využívá i hodnocení ČŠI z předchozího období. Na plánování se podílí všichni zaměstnanci školy. Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními zaměstnanci, zve ke spolupráci i rodiče. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu školy, jsou plně funkční. Ředitelka má vypracovaný měsíční plán kontrol. Mateřská škola úzce spolupracuje s místní ZŠ (vzájemné konzultace a návštěvy), zřizovatelem (společné akce, financování), pedagogicko-psychologickou poradnou (návrhy na odklad školní docházky, diagnostikování dětí), klinickým logopedem. Dále spolupracujeme s místními organizacemi (hasiči, myslivci) a MŠ v nejbližším okolí.

Informační systém školy:

Vnitřní:

- vzhledem k malému pracovnímu kolektivu je prioritně využíván denní komunikaci se zaměstnanci
- tok informací je vždy v souladu s potřebami jednotlivých zaměstnanců a dle organizační struktury školy

Vnější:

- vytváření image školy (zapojení všech zaměstnanců)
- účast na školeních, seminářích, setkáních, poradách
- webové stránky
- místní časopis, výstavy, akce pro obec

Mezi zaměstnanci:

- denní výměna informací, poznatků, sdílení zkušeností, předávání poznatků ze školení, samostudia
- provozní porady, pedagogické rady

Mezi zaměstnanci a zákonnými zástupci

- společná setkávání (schůzky, společné akce)
- osobní konzultace
- využití web, e-mail, informace na nástěnce v šatně

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný. Pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel, které vychází z jejich pracovních náplní a plánu činností na školní rok. Pedagogové využívají ke svému sebevzdělávání odbornou literaturu, školení dle aktuální nabídky, webináře. Ke svému seberozvoji přistupují aktivně a zodpovědně ve vzájemné shodě s potřebami mateřské školy. Ředitelka školy podporuje profesionální kompetence u svých zaměstnanců, sleduje, doporučuje a vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání (včetně svého vzdělávání). Sleduje nové trendy, předává poznatky z oblasti legislativy. Služby učitelek jsou organizovány tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Služby jsou rozděleny na ranní a odpolední směnu (lichý a sudý týden), je vypracován rozvrh směn učitelek. Ve škole je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti, snažíme se přiblížit optimální době překrývání v rozsahu alespoň dvě a půl hodiny denně. Všichni zaměstnanci jednají, chovají se a pracují v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání

předškolních dětí. Chovají se zodpovědně a profesionálně, vyvarují se nevyžádaných rad pro rodiče dětí. Škola spolupracuje se specializovanými službami při péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami (logoped, speciální pedagog, psycholog aj.). Tyto služby jsou zajišťovány s těmito odborníky, jsou nabízeny rodičům dětí.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci a mnoha rodiči panuje oboustranná důvěra, otevřenost a vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí i rodin snaží se jim porozumět a vyhovět, pokud to neohrozí zdárný průběh vzdělávání dětí. Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ, společné akce, programy, mohou se zapojit do her svých dětí v odpoledních hodinách. Jsou pravidelně informováni o dění v MŠ – nástěnka v šatně, plány akcí na delší časové období. Mohou se spolupodílet na plánování programu pro děti, zapojení do aktivit školy (př. čtení dětem, povídání o povoláních, návštěvy u dětí doma aj.). Rodiče jsou informováni o pokrocích svých dětí na pravidelných konzultacích, domlouvají se na společném postupu. V případě potřeby konzultují častěji, informace o dětech učitelky podávají diskrétně v odpoledních hodinách, i při denním styku s rodiči. Všechny zaměstnankyně školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, nezasahují do jejich rodinného života, nedávají a neposkytují nevyžádané rady, které by mohly rodičům být nepříjemné. Rodičům je nabízena odborná pomoc a rada v oblasti výchovy a vzdělávání dětí. Pořádání seminářů pro rodiče – zejména před zápisem k povinnému základnímu vzdělávání. Půjčování odborné literatury, časopisů, nástěnka v šatně – info články a odkazy na www stránkách.

Podporovat i nesmělé rodiče a zvát je ke spolupráci, podpořit jejich důvěru k mateřské škole. Více je motivovat ke spolupráci, vtáhnout je do dění ve škole, pokusit se je naučit „prožívat dětství svých dětí“ - v průběhu celého školního roku.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je bezpečné s ohledem na potřeby dítěte s SVP, má bezbariérový přístup, dokáže zajistit zvýšený dohled. Ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a na základě jejich doporučení zajistit lidské zdroje – asistenta pedagoga, technické zdroje – materiál a pomůcky. Dle konkrétního dítěte škola dokáže zajistit technické i didaktické pomůcky. Průběžná speciálně pedagogická péče je zajištěna ve spolupráci s PPP, učitelkou a asistentem pedagoga a ředitelkou. Mateřská škola úzce spolupracuje s odborníky především s PPP, se zákonnými zástupci dítěte i s dalšími odborníky. V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě. Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga. Vzdělávání dítěte probíhá ve

vhodném komunikačním systému, mohou být využívány i alternativní způsoby komunikace, různé piktogramy aj.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří materiální podmínky pro vzdělávání dětí nadaných (dle potřeby jednotlivých dětí zajistí nadstandardní vybavení třídy pomůckami a materiálem). Škola má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými rozvíjí kognitivní schopnosti dětí. Děti mají vlastní knihovnu – samostatně si berou knihy i další didaktické pomůcky. Při vzdělávání nadaných dětí je stimulován rozvoj jejich potenciálu dle různých druhů nadání tak, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a uplatnit a dále rozvíjet. Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky, je podporována samostatná práce s náročnějším zadáním. Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují zvědavost dětí, povzbuzují ke kladení otázek. Podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení. Podporují tvořivost, originalitu a kombinační schopnosti. Mateřská škola spolupracuje s odborníky školského poradenského zařízení, především s PPP, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími zájmovými subjekty – zajištění rozvíjení nadání dítěte.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola se průběžně vybaví dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek, podle počtu dětí, které v případě zápisu do mateřské školy přijme. Ve třídě s homogenním uspořádáním pro dvouleté děti by bylo použito více zavřených skříněk a dostatečně zabezpečených k ukládání hraček a pomůcek. Pravidla budou nastavena tak, aby jim byly děti schopny porozumět – obrázky. Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí. Umožňuje variabilitu prostoru a zabezpečuje možnost průběžného odpočinku. Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Režim dne je vyhovující, respektuje potřeby dětí (pravidelnost, dostatek času na činnosti, úprava času na stravování, dostatečný odpočinek). Adaptační program je přizpůsoben individuálním potřebám dětí. Dítě může používat specifické pomůcky pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinkách nebo individuálně dle potřeb a volby dětí. Učitelky přistupují k dítěti laskavou důsledností a dítě pozitivně přijímá. Ve škole jsou podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Vzdělávání se uskutečňuje ve dvou třídách, třídy jsou rozděleny na "mladší" Berušky a "starší" Sluníčka. Je zajištěn pravidelný denní rytmus, který je flexibilní a dokáže pružně reagovat na aktuální situaci a dění v MŠ.

Třída 1 (Berušky) – má 12–16 dětí.

Třída 2 (Sluníčka) – má 24–25 dětí.

Věkové složení tříd:

Berušky – v této třídě se vzdělávají zpravidla děti od 3 do 4,5 let.

Sluníčka – v této třídě se vzdělávají zpravidla děti od 4,5 do 7 let.

Vzdělávání probíhá podle tematických celků, které jsou vypracovány tak, aby byly v souladu s požadavky RVP PV a očekávanými kompetencemi. Hlavní činností dítěte předškolního věku je hra, při které se nejvíce projeví, vytváří a navazuje vztahy s dospělým i vrstevníky, nejlépe se učí. V průběhu dne hrají zejména hry námětové, dramatické, pohybové, hudební, výtvarné, didaktické, psychomotorické, logopedické. Hra je realizována v různých formách: spontánní, řízená, individuální, skupinová, kolektivní, s pravidly, využíváme i aktuálně vzniklých situací. Při hře i ostatních činnostech využíváme zejména narativních dovedností, snažíme se o učení se prožitkem a zážitkem. Součástí je podpora dětí k vlastnímu hodnocení. Podporujeme i relaxační a odpočinkové činnosti – v průběhu celého dne.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Pravidlo pro zařazování dětí: děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné jsou vzdělávány ve stejné třídě (třída Sluníček). Ostatní děti jsou rozděleny dle kapacity jednotlivých tříd.

Mateřská škola využívá každý rok jiné rozdělení dětí do tříd. Rozdělení dětí vždy záleží na počtu a věkovém složení dětí na určitý školní rok, na počtu sourozenců a bereme v úvahu i přání rodičů.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Ve třídě k zajištění podmínek vzdělávání pracují dvě učitelky. Činnosti se souběžným působením dvou učitelek ve třídě jsou tyto:

řízená činnost

pobyt venku

stravování – oběd

výlety

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Přijímání dětí do mateřské školy – zápis do MŠ je stanoven od 2. do 16.5. příslušného roku. Kritéria pro přijímání dětí jsou vždy vyvěšena s dvouměsíčním předstihem v mateřské škole, na webových stránkách MŠ, vývěska zřizovatele. Za zveřejnění zodpovídá ředitelka školy.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuálního vzdělávání podle §34b zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění (školský zákon), je jiný způsob plnění povinného předškolního vzdělávání. Individuální vzdělávání povoluje ředitelka školy na základě písemného oznámení rodičů dítěte.

Individuální vzdělávání dětí se uskutečňuje bez pravidelné docházky dětí do mateřské školy.

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinné předškolní vzdělávání formou individuálního vzdělávání, je povinen tuto skutečnost oznámit řediteli spádové mateřské školy nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání (§34a odst.4).

Oznámení o individuálním vzdělávání musí obsahovat (vzor je možno vyzvednout u ředitelky školy)

- Jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné číslo, místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte.
- Uvedené období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno.
- Důvody pro individuální vzdělávání (§34b odst.2).

Ředitelka mateřské školy předá zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí, v nichž má být dítě vzděláváno (§34b odst.3).

Tyto oblasti vychází ze školního vzdělávacího programu školy.

Ředitelka školy dohodne se zákonným zástupcem dítěte:

- Způsob ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech v mateřské škole.
- Termín ověření, včetně náhradního termínu ověření (3-4 měsíce od začátku školního roku), **termín ověření v naší mateřské škole je stanoven na první úterý v měsíci listopadu, náhradní termín je stanoven na první úterý v měsíci prosinec.**

Zákonný zástupce je povinen zajistit účast dítěte u ověření (§34b odst.4).

Ředitelka ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu.

Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek a výdajů na činnost mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání (§34b odst.7).

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Vytváření pozitivního sociálního klima školy, které se zakládá na vzájemné důvěře a úctě mezi všemi zúčastněnými osobami. Velký důraz klademe na vytváření pohodového prostředí, ve kterém budou samostatné, veselé, kamarádké, hrající si děti, které se budou chtít učit a objevovat nové.

Rozvoj dítěte po všech stránkách, podpora zdravého životního stylu – péče o zdraví tělesné i duševní, podpora pohybových aktivit dětí, kreativity. Osvojování dovedností k podpoře vlastního zdraví a bezpečnosti. Podpora dětí k nutnosti ochrany našeho společného přírodního prostředí, našeho okolí.

Spolupráce s rodinou – naučit a pomoci rodičům prožívat radost z úspěchů vlastních dětí – prožívat neopakovatelné chvíle z období dětství vlastních dětí – společné zážitky ze školky.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Cíle vychází z rámcových cílů RVP pro předškolní vzdělávání. Pedagogové stanoví v rámci integrovaných bloků cílenou vzdělávací nabídku, která je pro naplňování očekávaných výstupů účelná a smysluplná.

Dlouhodobě se věnujeme a rozvíjíme vztah dětí k živé i neživé přírodě a jejímu udržitelnému rozvoji.

Spolupráce s rodinou, podpora místních zvyků a tradic, povědomí o tradicích a zvyků národa.

Rozvoji dítěte jako samostatné bytosti, která bude připravena se učit, vnímat své okolí a komunikovat s ním. Bude se umět začlenit do kolektivu, bude chtít poznávat a objevovat, bude mít radost z nově naučeného.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Předškolní vzdělávání uskutečňujeme formou vyvážených spontánní i řízených aktivit a činností, dle potřeb a možností konkrétní skupiny dětí. Specifickou formou je didakticky cílená činnost – přímo či nepřímo řízená, v níž je zastoupeno spontánní i záměrné učení. Jsou zastoupeny všechny formy vzdělávání – skupinové, kolektivní, frontální, individuální. Snažíme se o jejich vyváženost, střídání, prolínání, tak, aby vzdělávání pro děti bylo zajímavé, poutavé, přínosné.

Metody vzdělávání:

Vyžíváme metody činnostního a situačního učení, především při spontánních aktivitách. Děti se také učí v různých sociálních situacích. Snažíme se o to, aby převládalo učení nenásilné, posloupné – od toho co už známe k novému. Aktivní účast dětí je pro nás nejdůležitější, dítě by se mělo učit a vnímat všemi svými smysly (tzn. vidět, slyšet, cítit, sáhnout si, příp. ochutnat, a především prožít, vyzkoušet si).

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

PPP vytváří učitelky, úzce spolupracují s rodiči dítěte, využívají odbornou literaturu a konzultují s ředitelkou školy (případně spolupracují s PPP i jinými odborníky). Vzdělávání se realizuje v rámci dopoledních aktivit – individuální práce s dítětem, při odpoledních činnostech, průběh se zaznamenává 1x měsíčně písemně do PLPP.

PLPP je vytvářen pro děti s odkladem školní docházky (základní vzdělávání), případně pro děti, které potřebují podporu v oblasti např. logopedické.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

IVP vytváří ředitelka školy ve spolupráci se školským poradenským zařízením (PPP), dle jejich doporučení. realizace se uskutečňuje v rámci celého dne, při všech činnostech (vždy při pomoci asistenta pedagoga), příp. jiného odborníka.

Ředitelka zabezpečí materiální, didaktické pomůcky, asistenta pedagoga na základě doporučení PPP, příp. jiného odborníka.

Vyhodnocování IVP je průběžné s pravidelným písemným měsíčním záznamem do IVP.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Do vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných se mohou zapojit i jiné organizace než mateřská škola. Je to především pedagogicko – psychologická poradna, případně speciální pedagogické centrum, logoped, speciální pedagog, psycholog i jiné zájmové organizace. Pravidla pro zapojení stanovuje ředitelka ve spolupráci se zřizovatelem (pronájem prostor, finanční zabezpečení) a s rodiči dětí.

Zodpovědné osoby:

Zodpovědná osoba za vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných jsou vždy třídní učitelky, které vedou asistenta pedagoga. Vše mohou konzultovat s ředitelkou školy.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

Předmět speciálně pedagogické péče vychází ze specifických obtíží dítěte, které lze reedukovat.

Například rozvíjí případné zbytkové sluchové a zrakové vnímání, odezírání, rozumění mluvené i psané řeči a její produkci, orientaci v prostoru, samostatný pohyb atd. Toto podpůrné opatření směřuje k nejvyšší možné samostatnosti žáka.

Rozsah: denně dle schopností dítěte (časově přizpůsobeno AP)

Individuální i skupinová práce (podpora AP)

Využití programu Maxík – stimulační program pro předškolní děti, Malý Maxík – stimulační program pro mladší děti, interaktivní tabule – logopedie, grafomotorika a dalších didaktických pomůcek.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let bude probíhat dle individuálních potřeb této věkové skupiny. Režim dne bude uzpůsoben jejich potřebám – zvýšená potřeba spánku, dostatek času na veškeré aktivity, pomoc učitelky při všech činnostech (případně zajištění chůvy), zajištění bezpečnosti ve třídě, na WC, umývárně, šatně. Zajištění hraček a pomůcek, které odpovídají věku dítěte a jsou bezpečné. Úzká spolupráce s rodinou, podpora rodiny, snažit se navázat na jejich tradice a rituály. Postupné začlenění do kolektivu, nechat dítěti prostor, dostatek hraček, postupná hra s ostatními. Zajištění vybavení pro hygienu – přebalovací pult (v případě nošení plen i pokyny k jejich likvidaci), stravování (čas, množství, pitný režim), dozor při akcích.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou

přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí:

- ✓ Dítě a jeho tělo
- ✓ Dítě a jeho psychika
- ✓ Dítě a ten druhý
- ✓ Dítě a společnost
- ✓ Dítě a svět

6.1 Integrované bloky

Téma: Naše cesta do mateřské školy

Obsah:

Hlavním záměrem tohoto integrovaného bloku je podpora adaptace dětí na MŠ, která je zcela individuální. Seznámit nově příchozí děti s prostředím mateřské školy a jejich orientaci v těchto prostorách. Děti se naučí poznávat svou značku, místo u stolečku.

Prostor pro sdělení zážitků dětí z prožitých prázdnin. Osvojení si a vnímání režimového uspořádání dne. Rozvoj a upevňování hygienických a sebeobslužných návyků. Podpora a rozvoj při navazování kamarádkých vztahů s ostatními dětmi a paní učitelkami. Stanovení pravidel vzájemného soužití ve třídě. Stanovení pravidel v jednotlivých místnostech mateřské školy. Starší děti si vše zopakují a upevní a pomohou mladším kamarádům.

Kompetence:

Kompetence k učení

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení

Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

Komunikativní kompetence

- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Sociální a personální kompetence

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

Činnostní a občanské kompetence

- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Dítě a jeho tělo

Dílčí cíle:*(co učitel u dítěte podporuje)*

- uvědomění si vlastního těla,
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností,
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí,

Vzdělávací nabídka:*(co učitel dítěti nabízí)*

- nelokomoční pohybové činnosti, změny poloh, aerobické, akrobatická cvičení,
- konstruktivní hry, zacházení s výtvarným materiálem,
- hudebně pohybové hry,
- činnosti směřující k bezpečnosti dětí, směřující k prevenci úrazů a bezpečnému chování, k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí.

Očekávané výstupy:*(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- zachovávat správné držení těla,
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí,
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku,
- zvládat sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky,
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru,
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

Dílčí cíle:*(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Vzdělávací nabídka:*(co učitel dítěti nabízí)*

- artikulační, řečové a rytmické hry se slovy,
- vokální činnosti, skupinová konverzace,
- vyprávění podle skutečnosti, obrázkového materiálu,
- kooperativní činnosti,
- samostatný slovní projev, čtení, divadelní představení, dramatizace pohádek, příběhů, nácvik básní, říkanek

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí cíle:*(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slově-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie,

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájmu, radosti z objevování apod.)

Vzdělávací nabídka:*(co učitel dítěti nabízí)*

- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností, konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání),
- volné experimenty s materiálem a předměty, smyslové hry, hry a činnosti zaměřené na cvičení a rozvoj postřehu a vnímání, paměti (zrakové a sluchové), koncentrace pozornosti.

Očekávané výstupy:

- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno,
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení,
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních či dramatických).

Sebepojetí, city, vůle

Dílčí cíle:*(co učitel u dítěte podporuje)*

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti),
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.

Vzdělávací nabídka:*(co učitel dítěti nabízí)*

- cvičení v projevovalání citů – kladných,
- radostné činnosti, činnosti a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné,
- činnosti různého zaměření umožňující samostatné vystupování, vyjadřování a obhajování vlastních názorů.

Očekávané výstupy:*(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči,
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno,
- vyjadřovat se samostatně,
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů,
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité,
- záměrně se soustředit a udržet pozornost,
- naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit,
- vyjadřovat svou představivost fantazii v tvořivých činnostech,
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy,
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, nalézat nová řešení
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování,
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnot i svoje osobní pokroky
- soustředit se na činnost i její dokončení.

Dítě a ten druhý

Dílčí cíle:*(co učitel u dítěte podporuje)*

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Vzdělávací nabídka:*(co učitel dítěti nabízí)*

- aktivity podporující sbližování dětí a uvědomování si vztahů mezi lidmi,

- verbální i neverbální komunikační aktivity dětí k druhému dítěti, k dospělému,
- udržování přátelství, respektování druhého,
- hry a činnosti vedoucí dítě k ohleduplnosti k druhému, rozdělit se s ním, půjčit hračku, pomoci mu ... (pravidla vzájemného soužití a chování – kytičková pravidla, obrázková pravidla),
- společenské hry, kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách.

Očekávané výstupy:*(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- navazovat kontakty s dospělým,
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem,
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je,
- řešit konflikty dohodou.

Dítě a společnost

Dílčí cíle:*(co učitel u dítěte podporuje)*

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí,
- seznamování se světem lidí, kultury a umění.

Vzdělávací nabídka:*(co učitel dítěti nabízí)*

- každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování,
- skupinové aktivity – námětové hry (hraní rolí),
- spolupodílení se na realizaci společenských zábav,
- tematické hry seznamující s různými druhy zaměstnání, řemesla a povolání.

Očekávané výstupy:*(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy,
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi,
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby,
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat,
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti,
- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.

Dítě a svět

Dílčí cíle:*(co učitel u dítěte podporuje)*

- seznamování s místem a prostředím ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Vzdělávací nabídka:*(co učitel dítěti nabízí)*

- pozorování blízkého prostředí,
- seznamování s životem v obci, orientace v obci
- účast na akcích, událostí regionu, obce,
- seznamování s různými situacemi – nebezpečí v těchto situacích (formou hry, hraní rolí).

Očekávané výstupy:*(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí,
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí,

- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat.

Doporučená podtémata:

- Hurá do školky
- Vinobraní
- Kamarádi ve školce

Téma: Cestičkou za dary a plody Země

Obsah:

Hlavním záměrem tohoto integrovaného bloku je poznávání průběhu kalendářního roku (měsíce, dny v týdnu), naučit se pojmenovat jednotlivé roční období. Vnímání a pozorování změn v přírodě na podzim. Poznávání charakteristických znaků podzimu.

Seznamování a pojmenovávání činností, které se dělají na podzim na zahrádce. Poznávání některých druhů ovoce a zeleniny, jejich ochutnávka, zpracování, jejich pěstování.

Pozorování stromů na podzim, co se s nimi děje, jak se mění, jaký z nich máme užitek. Vytváření pozitivních citů k přírodě. Vnímání barev na podzim. Práce s přírodním materiálem (listy, šišky, kaštiny, žaludy, šípky). Děti se dozví, jak mohou pomoci zvířátkům v lese před zimou. Poznávání pomocí všech smyslů. Podpora kamarádských vztahů mezi dětmi, rozvoj spolupráce a vzájemné pomoci. Rozvoj estetického cítění. Rozvoj fantazie a tvořivosti. Podpora zájmu o lidové tradice a zvyky na podzim (Památka zesnulých, Halloween), poznávání významných dnů v měsíci říjnu a listopadu (Sv. Martin, Sv. Kateřina).

Kompetence:

Kompetence k učení

- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

Kompetence k řešení problémů

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

Komunikativní kompetence

- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence

- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

Činnostní a občanské kompetence

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

Dítě a jeho tělo

Dílčí cíle:*(co učitel u dítěte podporuje)*

- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí,
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti,
- rozvoj a užívání všech smyslů.

Vzdělávací nabídka:*(co učitel dítěti nabízí)*

- lokomoční pohybové činnosti (běh, lezení, turistika, chůze v terénu), bruslení,
- vytváření z přírodnin, grafomotorické činnosti, keramika,
- činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí,
- zdravotně zaměřené činnosti (relaxační činnosti, dechová cvičení, uvolňovací cviky),
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktické využití
- prevence nemocí, úrazu (bruslení).
- zvládání základních pohybových dovedností, orientace v prostoru,
- manipulační činnosti a jednoduché úkoly s předměty, náčiním, náradím, materiálem,
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti – hygiena, stolování, oblékání, úklid a úprava prostředí.

Očekávané výstupy:*(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí,
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály,
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky,
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla,
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony,
- rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí,
- pojmenovávat části těla a některé orgány, znát základní pojmy ve spojení se zdravím, pohybem a sportem,
- chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami.
- mít po vědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy.

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

Dílčí cíle:*(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu,
- rozvoj komunikativních dovedností.

Vzdělávací nabídka:*(co učitel dítěti nabízí)*

- sluchové, rytmické hry, slovní hádanky,
- narativní činnosti – vyprávění dle vlastní fantazie,
- vyjadřování jednoduchých zpráva vzkazů,

- samostatný slovní projev na určité téma, poslech čtených i vyprávěných pohádek, „čtení“ dětí (dle obrázků).

Očekávané výstupy:*(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči,
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity,
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se),
- popsat situaci (skutečnou i podle obrázku),
- utvořit jednoduchý rým.

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí cíle:*(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření),
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.).

Vzdělávací nabídka:*(co učitel dítěti nabízí)*

- řešení myšlenkových a praktických problémů, hledání různých variant, hry a činnosti zaměřené na cvičení různých forem paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové),
- filmové příběhy, seznamování s audiovizuální technikou (využití při činnostech),
- experimentování s předměty, materiálem (keramika), hry zaměřené na podporu tvořivosti a fantazie.

Očekávané výstupy:*(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího),
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok).

Sebepojetí, city, vůle

Dílčí cíle:*(co učitel u dítěte podporuje)*

- získání relativní citové samostatnosti, rozvoj schopnosti sebeovládání,
- rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy,
- rozvoj schopnosti sebeovládání,
- získávat schopnost záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Vzdělávací nabídka:*(co učitel dítěti nabízí)*

- hry a činnosti pro rozvoj vůle, vytrvalosti, sebeovládání,
- hry na téma přátelství, kamarádství,
- cvičení a hry (dramatizace příběhů) v projevovalání citů,
- samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení, cvičení v projevovalání citů (kladných), ovládání hněvu, zlosti, hry na téma rodina.

Očekávané výstupy:*(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách,
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení,
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických),
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným,
- uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině,

- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování,
- orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase,
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film,

Dítě a ten druhý

Dílčí cíle:*(co učitel u dítěte podporuje)*

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním – dětí v MŠ,
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu),
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině),

Vzdělávací nabídka:*(co učitel dítěti nabízí)*

- aktivity směřující k podpoře kamarádství, vzájemných vztahů, přátelství,
- hry ve dvojicích, skupinkách,
- hry a situace, kde se dítě učí chránit si soukromí, bezpečí své i druhých,
- dodržovat pravidla hry a pravidla školy,
- rozvoj komunikačních aktivit – hudebně pohybové hry,
- sbližování dětí, podporování pěkných vztahů, úcta ke kamarádovi, ke stáří,
- přirozené hry – respektování druhého, poznávání sociálního prostředí – rodina, MŠ.

Očekávané výstupy:*(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem,
- respektovat potřeby jiného dítěte.
- spolupracovat s ostatními,
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.

Dítě a společnost

Dílčí cíle:*(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny,
- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.

Vzdělávací nabídka:*(co učitel dítěti nabízí)*

- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (tematické hry),
- hry k poznávání společenských rolí – dítě, dospělý,
- role ve společném úkolu – dodržování pravidel,
- návštěvy kulturních a uměleckých akcí,
- seznamovat se s mravními hodnotami,
- spolupodílet se na průběhu a realizaci společných zábav a slavností.

Očekávané výstupy:*(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti,
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat.

Dítě a svět

Dílčí cíle:*(co učitel u dítěte podporuje)*

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy,
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním prostředí o jejich rozmanitosti a neustálých proměnách.

Vzdělávací nabídka:*(co učitel dítěti nabízí)*

- pozorování změn v přírodě – živá x neživá,
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, péče o školní prostředí,
- pozorování ekosystémů (les, louka, potok...),
- poučení o možných nebezpečných situacích + způsobech jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požáry, povodeň, nepříznivé povětrnostní a přírodní jevy),
- život v rodině, blízkém prostředí,
- návštěvy budov, obchodů, seznamování se a pozorování životního prostředí,
- sledování rozmanitosti a změn v přírodě,
- ekologický motivované aktivity, návštěvy ekocenter,

Očekávané výstupy:*(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
- rozlišovat aktivity, které mohou zdravý okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně,
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi,
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Doporučená podtémata:

- Na zahrádce a na poli (ovoce a zelenina)
- Naše stromy a keře
- Slavnosti dýní a strašidel
- Změny počasí a správné oblékání
- Svatomartinské slavnosti
- Jak se zvířátka chystala na zimu

Téma: Těšíme se na Vánoce

Obsah

Hlavním záměrem tohoto integrovaného bloku je vytvářet a upevňovat mezilidské vztahy k rodině, kamarádům a zaměstnancům MŠ. Připravit se na příchod čerta, Mikuláše a anděla do MŠ. S tím spojené pranostiky v prosinci (sv. Barbora). Vyrábění vánočních výrobků, učení koled a vánočních písní a básniček. Podpora dětí k vystupování na veřejnosti (spolupráce s ostatními subjekty v obci). Společné zdobení vánočního stromčku ve třídě. Vytváření klidné, pohodové vánoční atmosféry. Sdělování vánočních přání dětí. Seznamování se zvyky a tradicemi na Vánoce, jaké jsou rozdíly

v rodinách. Vedení dětí k pokoře, skromnosti, umět se rozdělit s druhým. Kreslení dopisu pro Ježíška. Vánoční nadělování v MŠ. Učit děti těšit se, spoluprožívat radost s ostatními.

Pozorovat změny v počasí, sledovat krásu zimní přírody ve spojení s předvánoční a vánoční atmosférou.

Kompetence:

Kompetence k učení

- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.

Kompetence k řešení problémů

- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence.

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.

Sociální a personální kompetence

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.

Činnostní a občanské kompetence

- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.

Dítě a jeho tělo:

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu,
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, poskoky, lezení, skoky),
- nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě),
- jiné sezónní činnosti - bruslení, hry na sněhu, turistika,
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty a materiálem + keramika,
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti (stolování, oblékání, úprava prostředí).

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru,
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku,
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.

Dítě a jeho psychika:

Jazyk a řeč

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- artikulační, řečové, sluchové a rytmičné hry,

- sledování divadelních představení, komentování zážitků, samostatný slovní projev, vlastní hraní divadla.

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvoj a zpřesňování smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení a myšlení slovně- logickému (pojmovému),
- rozvoj tvořivosti.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů v okolí - určování vlastností (velikost, barva, tvar, chuť, vůně, zvuky),
- konkrétní práce s materiálem.
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (práce s knihou, encyklopedií),
- seznamování se s číselnou řadou, geometrickými tvary, piktogramy, číslice, značky, symboly.

Sebepojetí, city, vůle

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- spontánní hra, činnosti vyvolávající veselí a pohodu,
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte (samostatné vystupování, vyjadřování, rozhodování a sebehodnocení),
- aktivity literární, hudební, pohybové, dramatické,
- činnosti zaměřené na poznávání různých lidských vlastností,
- mimické vyjadřování nálad (strach, radost, pláč, úsměv, úzkost, hněv).

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- sledovat a vyprávět příběh, pohádku,
- naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit,
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného,
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky.

Dítě a ten druhý:

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- vytváření prosociálních postojů (tolerance, přizpůsobivosti),
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry, společenské hry,
- aktivity podporující sbližování dětí, vztahy mezi lidmi (kamarádství, tolerance, přátelství, úcta ke stáří),
- činnosti na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování (ohleduplnost, půjčování hraček).

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- spolupracovat s ostatními,
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, s dospělým.

Dítě a společnost:

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- každodenní setkávání se s pozitivními vzory vztahů a chování,
- hry a činnosti, které umožňují dětem se spolupodílet na průběhu, výsledcích, přípravy a realizace společných zábav a slavností (zvyky a tradice, kulturní vystoupení, slavnosti),
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu (návštěvy kulturních a uměleckých míst v okolí),
- rozlišování různých společenských rolí (dítě – dospělý – rodič – učitelka).

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik,
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.

Dítě a svět:

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní příroda, vycházky do okolí, sledování událostí v obci, účast na akcích,
- sledování rozmanitosti a změn v přírodě (roční období, příroda živá – neživá),
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě, okolí,
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, péče o životní prostředí.

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim.

Doporučená podtémata:

- Adventní čas
- S čerty nejsou žerty
- Vánoční cinkání

Doplňkové dny:

21. 12. První zimní den

Téma: Zimní radovánky

Obsah

Hlavním záměrem tohoto integrovaného bloku je naučit se charakterizovat zimu, zimní počasí, jak se oblékáme v zimě, jak pečujeme o své zdraví, abychom byli zdraví/á.

Sdělování zážitků z prožitých vánočních svátků. Mít povědomí o svátku Tří králů o jeho tradicích s tímto dnem spojených.

Vyjmenování zimních sportů, jak se hrají, co k nim potřebujeme, kde se hrají. Vedení dětí k bezpečnosti při zimních sportech, na ledu a sněhu.

Jak se chránit před nemocí, prevence, léčba, kdo je lékař a jak nám pomáhá. Popis částí lidského těla i některých vnitřních orgánů a jejich funkci.

Seznamovat se s účinky sněhu, mrazu, větru, jak se projevují, jak vznikají. Experimentovat se sněhem, s ledem atd. Umět si vysvětlit i to, že je zima, a přesto někdy není sníh ani led.

Porozumět národním zvykům – Masopust. Význam masopustu, masopustní zvyky. Podílet se na přípravě masopustní veselice – průvod v maskách, pochování basy atd. Posilovat národní cítění. Výroba karnevalových masek. Děti současně získávají poznatky z oblasti hudby, seznamují se s některými hudebními nástroji a technikou hry na ně.

Kompetence:

Kompetence k učení

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

Komunikativní kompetence

- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Dítě a jeho tělo:

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti,
- rozvíjet poznatky o sportu,
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí,
- osvojení si jednoduchých pracovních činností.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, lezení, skoky a poskoky), jiné činnosti (sezónní činnosti, bruslení, bobování),
- jednoduché úkony s předměty, pomůckami, materiálem, seznamování s věcmi, které děti obklopují,
- ovládání jednoduchých pracovních a sebeobslužných činností v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání,

- zaměření na relaxační a odpočinkové činnosti, zajištění zdravé atmosféry, činnosti směřující k prevenci úrazů,
- manipulační činnosti seznamující dítě s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním, zdravotně zaměřené činnosti,
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí, příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků,
- plavání.

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí,
- ovládat jemnou motoriku (např. vystřihování),
- umět zacházet s různými pomůckami, předmět, nástroji.

Dítě a jeho psychika:

Jazyk a řeč

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- osvojovat si některé dovednosti a poznatky, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka,
- rozvoj řečových dovedností – výslovnosti, mluvního projevu.

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení,
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování).

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- záměrně pozorovat, všimnout si, soustředit se na činnost (udržet pozornost, odhalovat podstatné znaky, vlastnosti), předměty, které nás obklopují (velikost, barva, tvar),
- rozvoj smyslových her (rozvoj postřehu, vnímání, paměti),
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, tvary),
- zasvěcování do časových pojmů a vztahů, souvislosti s denním řádem.

Sebepojetí, city, vůle

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- spontánní hry, činnosti zajišťující spokojenost a radost,
- zaměření na činnosti umožňující samostatné vystupování, vyjadřování, rozhodování a sebehodnocení,
- mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, radost, úzkost),
- rozhodování a sebehodnocení, příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání,
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích).

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči,
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku,
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení

- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného,
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení),
- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat,
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité,
- vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci.

Dítě a ten druhý:

Dílčí cíle: *co učitel u dítěte podporuje*

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností neverbálních
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- komunikace dítěte s druhým dítětem a dospělým,
- hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry,
- aktivity podporující sbližování dětí, aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří),
- hry přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého,
- činnosti a hry, které vedou dítě k ohleduplnosti k druhému a ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor.

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou,
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené.

Dítě a společnost:

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách,
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování,
- tvůrčí činnosti slovesné, výtvarné, literární, dramatické, hudební, hudebně pohybové, podněcující tvořivost a fantazii dítěte (námětové, tematické hry, konstruktivní hry, výtvarné projekty),
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy).

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování,
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální.

Dítě a svět:

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách,

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá a neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období),
- pozorování životních podmínek, stavu životního prostředí,
- smysluplné činnosti a aktivity přispívající k péči o životní prostředí, okolí mateřské školy,
- upozorňovat na možná nebezpečí - přírodní jevy (voda, oheň, živelné pohromy, počasí a jeho nebezpečí).

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte.

Doporučená podtémata:

- Po Vánocích na Tři krále
- Zimní sportování
- Ledové království
- Masopust
- Co by chtělo lidské tělo?

Doplňkové dny:

Téma: Víťame jaro

Obsah

Hlavním záměrem tohoto integrovaného bloku je upevňovat sounáležitost s živou i neživou přírodou, seznamovat se světem rostlin a zvířat. Pomáhat dětem objevovat rozmanitost světa přírody a znaky probouzející se přírody. Vnímat přírodu všemi smysly (vůně, barev, zvuků). Poznávání jarních květů, seznámení se s prací na zahrádce, získávají vztah k přírodě a její ochraně, seznamují se s lidovými velikonočními zvyky a tradicemi.

Děti získávají povědomí o domácích zvířatech a jejich mláďatech. Seznamují se s některými druhy lidské činnosti (povolání), s významem práce pro člověka, s pojmem planeta Země a vesmír, ekologie – zapojení se do projektů k ochraně životního prostředí.

Vést děti k zájmu o knihy – jaké známe knihy, jak vypadají, z čeho se skládají, co v nich najdeme, jak správně zacházet s knihou.

Opakovat co už umí a připravit se na zápis. Získat pocit radostného očekávání vstupu do ZŠ - 1. třídy, pestrými činnostmi v nich probouzíme zájem o učení.

Příprava oslav v MŠ – čarodějnice, magický týden, výzdoba, příprava kostýmu

Kompetence:

Kompetence k učení

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence

- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou

Sociální a personální kompetence

- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

Činnostní a občanské kompetence

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

Dítě a jeho tělo:

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvíjet ovládání pohybového aparátu a tělesné funkce,
- rozvíjet hudební a hudebně pohybové hry a činnosti,
- osvojovat si věku přiměřené praktické dovednosti,
- rozvíjet pohybové manipulační schopnosti.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem,
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení),
- nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh, pohyby těla na místě),
- jiné činnosti (turistika, míčové hry, plavání),
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním, zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení, jóga pro děti),
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, hra na zobcovou flétnu,
- jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry, plavání).

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, pohybovat se ve vodě, v písku,
- napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru, ovládat jemnou motoriku (zacházet s pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem),
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem,
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla.

Dítě a jeho psychika:

Jazyk a řeč

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- osvojení si poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu i o další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické),
- rozvoj řečových dovedností – kultivovaný projev.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů, přednes, recitace, dramatizace, zpěv.
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen, prohlížení a "čtení" knížek,
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest, činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika),
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace, vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, dle vlastní fantazie,
- vyřizování vzkazů a zpráv, vyprávění pohádek, příběhů, poslech čtených i vyprávěných pohádek, recitace, zpěv.

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvoj tvořivosti – tvořivého myšlení, řešení problémů,
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla).

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktoqramy, značky, symboly, obrazce),
- orientace v prostoru i v rovině, činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství),
- pozorování přírodních, kulturních a technických objektů i jevů v okolí dítěte,
- rozhovor o výsledku pozorování, záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky),
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností, konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, pozorování),
- hry nejrozličnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (výtvarné - keramika, konstruktivní, hudební, taneční, dramatické aktivit.

Sebepojetí, city, vůle

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvoj schopnosti sebeovládání,
- rozvoj kultivace mravního a estetického vnímání, citění a prožívání .

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- cvičení v projevovalání citů - kladných, v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných - hněv, úzkost, zlost),
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích),
- mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost),
- cvičení organizačních dovedností, estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné - keramika, dramatické, literární, hudební, pohybové),

- spontánní hra, činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu, činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení, příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání.

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách,
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího,
- uvědomovat si svoje možnosti a limity,
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno,
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách,
- rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci,
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat,
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování,
- zachytit a vyjádřit své prožitky.

Dítě a ten druhý:

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvíjet respekt a přizpůsobivost ve vztahu k druhému

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- respektovat druhého, činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit spor,
- společné aktivity nejrůznějšího zaměření, kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách, společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému, aktivity podporující sbližování dětí,
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým, sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry, společenské aktivity, kooperativní činnosti ve dvojicích,
- aktivní naslouchání druhému, aktivity podporující sbližování dětí.

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- spolupracovat s ostatními,
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem,
- odmítnout komunikaci, která je dítěti nepřijemná.

Dítě a společnost:

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí – spolupráce, spolupodílení se, vnímat a přijímat hodnoty uznávané v tomto společenství,
- vytvoření základů aktivních postojů k světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění. Rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává, aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce),

- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat, rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí),
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu.

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi,
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální.

Dítě a svět:

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách,
- vytvoření si povědomí o vlastní sounáležitosti se společností, lidmi, planetou Zemí.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety, aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy institucí a důležitých budov v obci),
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá a neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období),
- práce s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších medií, kognitivní činnosti (kladení otázek, hledání odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech, objevování).

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný,
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí,
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí, všimnout si nepořádků a škod, upozorňovat na ně, pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Doporučená podtémata:

- Zimo, zimo už jdi pryč
- Brzy půjdu do školy
- Kniha je můj kamarád
- Slavím Velikonoce
- Až já budu velká-ý
- U babičky na venkově
- Hurá na čarodějnice

Doplňkové dny:

- 20.-21.3. První jarní den a Morana
- 22.3. Den vody – Voda voděnka
- 22.4. Den Země

Téma: Můj svět

Obsah

Hlavním záměrem tohoto integrovaného bloku je mít pozitivní vztah k sobě, k druhým a k hodnotám jako je rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabšími, péče o druhé a ohleduplnost k nim. Základy pro zdravý život, význam životního prostředí pro člověka, důstojné vztahy mezi lidmi všech barev pleti.

Budeme si povídat o rodině, o nejbližších členech rodiny. Prožijeme radostně sváteční událost – Svátek matek; Svátek dětí. Utvářet u dětí pocit sounáležitosti, pocit bezpečí, utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách. Uvědomovat si význam zázemí v rodině pro bezpečí a rozvoj osobnosti. Učit úctě ke stáří, lásce k rodičům, sourozencům, k rodině a rodnému místu. Ochraňovat svou vesnici, udržovat čistotu. Vědět kde bydlím a s kým.

Získání informací a rozšiřování znalostí o zvířatech ze ZOO. Poznávat dopravní prostředky, značky, pravidla přecházení silnice, dodržování pravidel bezpečné chůze na přechodu (i se semaforem) a po chodníku. Posilujeme u dětí odpovědnost za vlastní bezpečnost.

Prožívání radosti z blížících se prázdnin. Čas výletů, sportování, ale i lenošení. Poznávat další roční období, léto – znaky. Oblečení dětí, hry. Voda, koupání – poznávat rybník, potok, řeku, moře.

Kompetence:

Kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

Komunikativní kompetence

- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Sociální a personální kompetence

- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečností
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

Činnostní a občanské kompetence

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

Dítě a jeho tělo:

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody a pohody prostředí,
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování a úklidu, úprava prostředí,
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem,
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí, příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků,

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí, k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech, dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), prevence nemoci, nezdravých návyků a závislostí,
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení, jóga pro děti), hra na flétnu.

Očekávané výstupy:

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku,
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru,
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem,
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy,
- rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí,
- chovat se opatrně při setkání s cizími lidmi (komu mohu důvěřovat).

Dítě a jeho psychika:

Jazyk a řeč

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvoj řečových dovedností – receptivních (pasivních – naslouchání, vnímání, porozumění) i aktivních (vyjadřování, mluvního projevu, vytváření pojmů, výslovnosti),
- osvojení si poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- poslech čtených i vyprávěných pohádek, příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek, příběhů, přednes, recitace, dramatizace, zpěv, "čtení" knížek,
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace, vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, dle vlastní fantazie,
- vyřizování vzkazů, zpráv, vyprávění pohádek, příběhů, poslech čtených i vyprávěných pohádek, recitace, zpěv, dramatizace.

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- vytváření základů pro práce s informacemi,
- rozvoj tvořivosti, tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření,
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- činnosti zaměřené k vytváření a chápání pojmů, osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, obrazovým materiálem, s médií),
- hry a praktické činnosti procvičující orientaci v prostoru i v rovině,
- nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti,
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí.

Sebepojetí, city, vůle

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- získání schopnosti záměrně řídit své chování a ovlivňovat vlastní situaci,
- rozvoj kultivace mravního a estetického vnímání, citění a prožívání.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení,
- cvičení organizačních dovedností, estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové),
- spontánní hra, činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu, činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení, příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání,
- hry na téma rodiny, přátelství,
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí).

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči,
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů,
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité,
- naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit,
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase,
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování,
- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat,
- porozumět slyšenému,
- přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit,
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí,
- podílet se na organizaci hry a činnosti,
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení),
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním,
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem.

Dítě a ten druhý:

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými,
- rozvoj kooperativních dovedností.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých, četba vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením (př. bajky),
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování,
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách, společná setkávání, společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření,
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu.

Očekávané výstupy:

- odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná,
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou,
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je,
- respektovat potřeby jiného dítěte.

Dítě a společnost:

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností,
- rozvoj společenského a estetického vkusu.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- aktivity přibližující dítěti svět kultur a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí),
- vyjádřit své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslení, používání barev, modelování, konstruování, tvoření z papíru a jiných materiálů),

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování,
- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky,
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik.

Dítě a svět:

Dílčí cíle: *(co učitel u dítěte podporuje)*

- vytváření povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách, poznávání jiných kultur,
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, lidmi, společností, republikou (ČR),
- vytvoření si povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou,
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu.

Vzdělávací nabídka: *(co učitel dítěti nabízí)*

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety, aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy důležitých budov a institucí v obci,
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, látky, objekty a jevy, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy),
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiálem a surovinami,
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitost a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami),
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, péstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí.

Očekávané výstupy: *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi,
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí,
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Doporučená podtémata:

- Maminka má svátek
- Moje rodina – tvoje rodina
- Kde bydlím
- Svátek dětí
- Jedeme do Afriky
- Těšíme se na prázdniny

Doplňkové dny:

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací program je rozpracovaný dle integrovaných bloků – jsou zde rozpracované jednotlivé oblasti do konkrétních nabízených činností. Je to dokument otevřený, který se může v průběhu školního roku doplňovat, upřesňovat, měnit dle aktuálních životních situací, případně umí pružně reagovat na nenadále situace v naší společnosti (rodině dítěte, v MŠ).

6.3 Dílčí projekty a programy

Projekty školy, které jsou pravidelné:

Poznává své okolí na kole (vlastní projekt – příloha ŠVP)

Projekt environmentální výchovy (jako inspirace k ŠVP), spolupráce s Ekocentrem Koniklec

Svět nekončí za vrátky – cvičíme se zvířátky (projekt Se Sokolem do života) - metodické sešity od České obce sokolské

7 Systém evaluace

Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Smyslem naší evaluace bude zlepšit a zkvalitnit naši práci, odstraňovat nežádoucí návyky a neefektivní způsoby práce.

Techniky a prostředky k získávání informací jsou – rozhovory, diskuse, pozorování, dotazníky, porady, hospitace, anketa atd.

Prostředky evaluace: analýza a hodnocení vlastní vzdělávací práce, naplňování cílů ŠVP v souvislosti s hodnocením individuálních pokroků dětí

Pedagogická diagnostika: pedagogickou diagnostiku provádí všechny učitelky, v rámci hodnocení dětí je toto zapisováno průběžně do „Hodnocení dítěte předškolního věku“ (od 4 let – velká třída). Mladší děti dle potřeby – pedagogické hodnocení pokroků. V rámci této diagnostiky jsou u předškolních dětí vytvořena portfolia jejich prací – sledování pokroku – dětská kresba, grafomotorika.

co	kdy	jak	kdo
věcné podmínky	pololetně	písemně	obě uč., řed.
životospráva	pololetně	písemně	obě uč., řed.
psychosociální podmínky	pololetně	písemně	obě uč., řed.
organizace	pololetně	písemně	obě uč., řed.
personální podmínky	pololetně	písemně	ředitelka
řízení MŠ	pololetně	písemně	ředitelka
spoluúčast rodičů	pololetně	písemně	obě uč., řed.
průběh vzdělávání	pololetně	písemně	obě uč., řed.
hodnocení práce pedagoga	pololetně	písemně	obě uč., řed.
hodnocení dětí IP záznamy	3x ročně	písemně	obě uč., řed.
hodnocení rodičů	1x ročně	dotazník	rodiče